

Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά»

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αποτελεί η σχολική ένταξη των μαθητών Ρομά ένα όνειρο που εκπορεύεται και συντηρείται από ορισμένους «ευφάνταστους» Παιδαγωγούς;

Η μαθητική εφημερίδα ΡΟΜΑλέων, συμβολική στον τίτλο της, έρχεται να επιβεβαιώσει όλους όσους διαβλέπουν μια ελπιδοφόρα προοπτική στη σχολική και κοινωνική ένταξη των μαθητών Ρομά. Η παιδαγωγική δράση μπορεί να αναζητήσει το διάλογο και να καλλιεργήσει την αλληλεπίδραση ανάμεσα στον ήδη διαμορφωμένο εαυτό του μαθητή Ρομά και στο σχολικό περιβάλλον στο οποίο καλείται να ενταχθεί. Η εν λόγω σχολική εφημερίδα προετοιμάζει τους μαθητές να εκφράσουν με δύναμη ιδέες και συναισθήματα που αναπτύσσονται στις σχέσεις, τις επιθυμίες και τις απορρίψεις του άλλου. Και αυτός ο άλλος παύει να είναι ο εχθρικός άλλος που αρνείται να κατακτηθεί από το συμμαθητή του, αναδεικνύεται ως μια διαφορετική προέκταση της ίδιας της μαθητικής ύπαρξης. Δίνει, επίσης, τη δυνατότητα στους μαθητές Ρομά να υφάνουν τους δεσμούς τους με το σχολικό περιβάλλον και να εγκαταστήσουν τη σχολική πραγματικότητα μέσα τους. Από αυτούς τους δεσμούς αλληλεπίδρασης οι μαθητές Ρομά αντλούν την ενέργεια της προσωπικής τους δημιουργικότητας και ταυτόχρονα μεταβιβάζουν ασυνείδητα ενδιαφέροντά τους σε κάτι κοινωνικά αποδεκτό.

Βασική γι' αυτό προϋπόθεση αποτελεί η χωρική ένταξη των ιδίων και των οικογενειών τους. Η

εμπειρία σε ενταγμένα θεσμικά πλαίσια, όπως το σχολείο και η εργασία, όπου εφαρμόζονται κανόνες συνεργατικής αλληλεπίδρασης, ο στιγμισμός, οι προκαταλήψεις, τα στερεότυπα και οι φοβίες παραμερίζονται ευκολότερα παρά σε μη δομημένα πλαίσια, όπου δεν κυριαρχεί η κανονικότητα των επαφών και των συνεργασιών (δρόμος, λαϊκή αγορά, πάρκα, καφετέριες κτλ.). Από μια πρώτη ανάγνωση των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν σε έρευνες του Κέντρου Διαπολιτισμικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Αθηνών προκύπτει ότι οι μαθητές Ρομά στις χωρικά ενταγμένες περιοχές έχουν αυξημένη παρουσία στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση και η βαθμολογική τους κατάσταση είναι καλύτερη από εκείνη των χωρικά διαχωρισμένων μαθητών. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, ουσιαστική είναι η συμβολή των εκπαιδευτικών, οι οποίοι δεν αποφεύγουν να εργάζονται σε ενταγμένα σχολεία και να εφαρμόζουν αποτελεσματικές διδακτικές στρατηγικές.

Το πρόγραμμα για την εκπαίδευση των παιδιών Ρομά θα ενθαρρύνει και θα ενισχύει οποιαδήποτε δραστηριότητα στο σχολείο προωθεί τη δημιουργική συνεργασία Ρομά και μη Ρομά μαθητών και η οποία τους βοηθά να σπάσουν το φαύλο κύκλο του διαχωρισμού που διαιωνίζει πολλά από τα προβλήματά τους.

Γ. Π. Μάρκου,
Καθηγητής Παιδαγωγικής,
Επιστημονικός Υπεύθυνος του Προγράμματος
«Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά»

Στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που έχει ανατεθεί στο ΕΚΠΑ, οι υπεύθυνοι των δράσεων και οι συνεργάτες μας κάναμε μια πρώτη προσπάθεια για να οργανώσουμε τη σύνταξη μιας σχολικής εφημερίδας. Έτσι, καλέσαμε τους δασκάλους των σχολείων που συνεργάζονται με το Πρόγραμμα να περάσουν αυτό το μήνυμα στους μικρούς μας φίλους και να μας στείλουν κάποιες από τις εργασίες τους, για να εκτυπωθούν αυτούσιες, όπως είναι στα κείμενα, χωρίς διορθώσεις για ορθογραφικά ή γραμματικά λάθη που τυχόν υπάρχουν. Πλημμυρίσαμε από το υλικό που στείλατε, γι' αυτό και θα το μοιράσουμε και σε άλλα τεύχη που ακολουθούν. **Ο ΡΟΜΑλέων είναι έτοιμος και... νάτος στα χέρια σας!**

Υπεύθυνοι Σύνταξης: Εύα Μουρελάτου, Βούλα Παπαγιάννη, Χρήστος Παρθένης
Συνεργάτες: Σωκράτης Αβραμόπουλος, Βακίνα Κρούσκου

«η ΑΙΘΟΥΣΑ των ΧΡΟΜΑΤΩΝ»

Το σχολείο στο οποίο υπηρετούμε είναι το 2ο Δημοτικό Σχολείο Ζεφυρίου, μία σχολική μονάδα στην οποία φοιτά ένα μεγάλο ποσοστό παιδιών οικογενειών Ρομά. Είναι γεγονός πως οι μαθητές Ρομά που προέρχονται στην πλειοψηφία τους από οικογένειες που στερούνται κοινωνικών δεξιοτήτων, δυσκολεύονται να προσαρμοστούν στη σχολική κοινότητα και να τηρήσουν βασικούς κανόνες κοινωνικά αποδεκτής συμπεριφοράς. Η συνύπαρξη μαθητών που προέρχονται από διαφορετικές κοινωνικές ομάδες είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία εντάσεων και προστριβών μεταξύ τους καθώς κάθε μαθητής “μετέφερε” στο σχολείο τη διαφορετική κουλτούρα, πολιτισμική παράδοση ακόμα και γλώσσα της κοινωνικής ομάδας από την οποία κατάγεται. Καθημερινά ο διευθυντής και το διδακτικό προσωπικό της σχολικής μονάδας έρχονταν αντιμέτωποι με κρούσματα λεκτικής και σωματικής βίας και φαινόμενα εκφοβισμού και συγκρούσεων μεταξύ των μαθητών τόσο στη διάρκεια του μαθήματος όσο και την ώρα των διαλειμμάτων. Το βασικό θέμα κάθε συνεδρίασης ήταν η εύρεση τρόπων αντιμετώπισης αυτών των περιστατικών που θα στόχευε στην αμοιβή και τον έπαινο μιας συμπεριφοράς και όχι στην τιμωρία και την ποινή.

Με την έναρξη του σχολικού έτους 2012-2013 τέθηκαν οι βάσεις για τη δημιουργία ενός προγράμματος που στόχο είχε την ομαλή ένταξη αυτών των μαθητών στο σχολικό περιβάλλον αλλά και την ενδυνάμωση των σχέσεων με τους μαθητές άλλων τάξεων και κυρίως τη δημιουργία διάυλων επικοινωνίας μεταξύ τους. Αποφασίστηκε η δημιουργία μιας αίθουσας δραστηριοτήτων, η οποία ονομάστηκε «Αίθουσα των χΡΟΜΑτων», με την ελπίδα ότι θα έδινε μια νέα διέξοδο στον μονόπλευρο και αδιέξοδο τρόπο σκέψης και δράσης που υιοθετούσαν κάποιοι μαθητές.

Η «Αίθουσα των χΡΟΜΑτων» δημιουργήθηκε με τη συνεργασία των δασκάλων και του διευθυντή προκειμένου να χρησιμοποιείται όποτε κρίνεται απαραίτητο, ώστε

να εκτονώνονται οι συγκρούσεις με τη δημιουργική απασχόληση των μαθητών. Μία αίθουσα στην οποία κυριαρχεί ένα έντονο σχέδιο graffiti με την αλφαβήτα και λέξεις ευγενείας γραμμένες στην ελληνική αλλά και τη γλώσσα που χρησιμοποιούν οι Ρομά, με τραπέζι του πινακ-πονγκ, σκάκι, επιτραπέζια παιχνίδια, μαγνητικούς πίνακες και τραπέζι επικοινωνίας διαφωνούντων, το οποίο χρησιμοποιούν οι μαθητές που θέλουν να επιλύσουν τις διαφορές τους χρησιμοποιώντας διάλογο και επιχειρήματα.

Τα αποτελέσματα που καταγράφηκαν στην επίδοση των μαθητών είναι ενθαρρυντικά καθώς αποτελεί κίνητρο η επίσκεψη της αίθουσας. Άλλωστε αυτό που επιδιώξαμε από την αρχή ήταν ο έπαινος και η αμοιβή μιας καλής συμπεριφοράς και όχι η ποινή και η τιμωρία μιας ανεπιθύμητης ενέργειας. Ήταν εντυπωσιακό το γεγονός ότι όλες οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στην «Αίθουσα των χΡΟΜΑτων» βοηθούν τους μαθητές να κατανοήσουν τα ποικίλα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται σε όλες τις τάξεις του δημοτικού σχολείου. Ενδεικτικά αναφέρουμε τη διδασκαλία της αξίας του νομίσματος του ευρώ, η οποία εμπεδώνεται εύκολα και πρωτότυπα μέσα από επιτραπέζια ομαδικά παιχνίδια που καλούν τους μαθητές σε εικονικές συναλλαγές (Μονόπολη).

Οι μαθητές λοιπόν κατακτούν τη μεταγνώση, δηλαδή μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν και κυρίως συνδέουν τη γνώση με τις προκλήσεις της καθημερινότητας στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο ζουν και αναπτύσσονται. Συμμετέχουν έτσι ενεργά στην εκπαιδευτική διαδικασία καθώς συμμετέχουν και οι ίδιοι με την επιλογή της κατάλληλης δραστηριότητας. (Μονόπολη).

2ο Δ. Σχ. Ζεφυρίου
Ο διευθυντής, Φάσσαρης Γεώργιος

10ο ΔΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ

Ζωγραφιές μαθητών του Εργαστηρίου Δημιουργικής Απασχόλησης (ΕΔΑΜ)

(τμήμα Α΄- Β΄ τάξη). Το θέμα ήταν:

«Το δικό μας ερημονήσι»

και ήταν μία από τις εργασίες που έκαναν τα παιδιά μετά την επεξεργασία του αντίστοιχου ποιήματος του Ελύτη.

Εργασία μαθητών 2ου ΔΣ Ερέτριας

Το site του **10ου Δημοτικού Σχολείου Χαλκίδας** είναι το εξής:
<http://todekatokalo.blogspot.gr/>
Εκεί υπάρχουν περισσότερες φωτογραφίες της εργασίας

Παρουσίαση της όπερας “Ο κουρέας της Σεβίλλης” από την Εθνική Λυρική Σκηνή στο 2ο Δ. Σχ. Ζεφυρίου

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο πως η επαφή του ανθρώπου με κάθε είδος τέχνης έχει την καθοριστική δύναμη να διαπλάθει την προσωπικότητα του αλλά και να ενισχύει τη συναισθηματική του ωριμότητα. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Εθνικής Λυρικής Σκηνής με τίτλο “Η όπερα διαδραστικά στα δημοτικά σχολεία” ξεκίνησε το Μάιο του 2012. Στο σχολείο μας παρουσιάστηκε στις 25/10/2012 η όπερα του Ροσσίνι “Ο κουρέας της Σεβίλλης”. Μέσω αυτού του εκπαιδευτικού προγράμματος της Εθνικής Λυρικής Σκηνής οι μαθητές γνώρισαν το μαγικό κόσμο μιάς σπουδαίας τέχνης, της όπερας, η οποία συνδιάζει αρμονικά σχεδόν το σύνολο των τεχνών. Η ευκαιρία που δόθηκε στους μαθητές να συμμετάσχουν ενεργά σε όλα τα στάδια της παραγωγής της όπερας του Ροσσίνι και να γνωρίσουν τον κόσμο της όπερας από μέσα, αφού τις δυο μέρες που διαρκεί λαμβάνουν μέρος σε όλα τα στάδια της διαδικασίας παραγωγής της όπερας, τους βοήθησε να συνειδητοποιήσουν την αξία της συμμετοχής, της συνεργασίας, καθώς και της επικοινωνίας και επιπλέον εξοικειώθηκαν με ρόλους και καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις απέναντι στους συμμαθητές τους αλλά και τους εκπαιδευτές. Το σύνολο της διαδικασίας βοήθησε στην ανάπτυξη της αυτογνωσίας που σκοπό έχει την ένταξη του ατόμου στο ευρύτερο σύνολο και στην προετοιμασία του ως ενεργού πολίτη της κοινωνίας. Το πρόγραμμα αποτελεί μια προσφορά στην εκπαίδευση αλλά και μια σημαντική επένδυση στη δημιουργία και την ανάπτυξη του μελλοντικού κοινού της όπερας. Η εμπειρία που αποκτήθηκε από τους μαθητές ήταν σημαντική και ιδιαίτερα ευχάριστη για τους ίδιους.

Τα έθιμα του γάμου

Λίγες μέρες πριν την ημέρα του γάμου κάνουμε **τα λουλούδια**. Δηλαδή στολίζουμε το σπίτι της νύφης με λουλούδια, βάζουμε μια κανάτα με νερό κι έρχονται καλεσμένοι οι οποίοι ρίχνουν στην κανάτα κέρματα και παίρνουν ένα λουλούδι.

Το **μπαϊράκι**: Το έθιμο αυτό γίνεται τρεις μέρες πριν το γάμο. Το μπαϊράκι είναι ένα ξύλο που έχει μπροστά μια δικάλα. Οι φίλοι του γαμπρού πάνε και κόβουν από μια αχλαδιά ένα κλωνάρι. Στη μια μεριά της δικάλας βάζουνε ένα μήλο ενώ στην άλλη ένα πορτοκάλι. Στη συνέχεια κρεμούν κουλούρια και στις δύο μεριές του ξύλου. Επίσης, βάζουν ένα κόκκινο μαντίλι που πάνω του ράβουν λίρες και το έχουμε στο σπίτι της νύφης.

Μετά πάνε στο σπίτι του γαμπρού τον παίρνουν φίλοι και φίλες και χορεύουν όλοι μαζί. Ύστερα πάνε το μπαϊράκι στο σπίτι της νύφης. Όταν φεύγει η νύφη για την εκκλησία και αφού οι γονείς της

δαγκώσουν από λίγο μήλο, λίγο πορτοκάλι και λίγο κουλούρι, το πετάει στο σπίτι της μάνα της, για να αφήσει χαρά και ευτυχία φεύγοντας. Κατόπιν αρχίζει το γλέντι.

Μέλι και καρύδια: όταν το ζευγάρι φτάσει στο κατώφλι του νέου τους σπιτιού, η μητέρα του γαμπρού ταΐζει τους νεόνυμφους με μέλι και καρύδια με ασπόμενια κουτάλια, για να έχουν γλυκιά ζωή και να είναι σιδερένιοι.

Την άλλη μέρα του γάμου, η νύφη και ο γαμπρός πάνε στο σπίτι της νύφης για να δώσουν λουλούδια. Μαγειρεύουν κοτόσουπα για να ριζώσουνε.

Τα ονόματα στο παπούτσι της νύφης: Όταν η νύφη ντύνεται, οι ανύπαντρες κοπέλες που παρευρίσκονται στο γάμο γράφουν με μολύβι τα ονόματά τους στη σόλα των παπουτσιών της. Η παράδοση λέει πως όποιας κοπέλας το όνομα σβηστεί αυτή θα παντρευτεί πρώτη.

Εργασία των μαθητών του
τμήματος Ε1' του 3ου ΔΣ Ζεφυρίου

4ο ΔΣ Καματερού

Περισσότερες εργασίες μαθητών από το 4ο ΔΣ Καματερού μπορείτε να βρείτε με τη βοήθεια των δασκάλων σας στο ιστολόγιο: <http://blogs.sch.gr/4dimkamat/>

Τα παιδιά δημιουργούν... Λαϊκή Αγορά – Πολιτείες

Σχήματα, υφές, χρώματα, άτακτα δομημένες φόρμες, άλλες πιο πειθαρχημένες, γραμμές- άλλες ταραγμένες άλλες ακολουθώντας μια πιο ήπια διαδρομή- ερμηνεύουν τον κόσμο γύρω μας και μέσα μας, υπαρκτό ή φανταστικό.

Λαϊκή αγορά, με αναφορές στο έργο του Παναγιώτη Τέτση, δένδρα διακοσμητικά που κρατούν τη φόρμα τους παραπέμποντας στον Γκούσταβ Κλίμτ, πολιτείες και χωριά όπου τα συμπληρωματικά χρώματα παίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο, πάντρεμα υλικών, κολάζ, ακουαρέλα, ξυλομπογιές, παστέλ.

Κομμάτι- κομμάτι ξεδιπλώνεται όλος ο εσωτερικός κόσμος των παιδιών, ενισχύεται η ομαδικότητα, μια και δεν υπάρχει το «εγώ» αλλά το «εμείς» και τα παιδιά μαθαίνουν ότι το δικό τους δημιούργημα είναι μοναδικό αλλά μπορεί να υπάρξει μόνο σε σχέση με το διπλανό τους κατά την ώρα της εργασίας, και μετά, όταν πια το έργο είναι τελειωμένο και στημένο.

Οι εργασίες είναι των μαθητών της Γ, Δ, Ε, ΣΤ τάξης του 4ου ΔΣ Καματερού, που υλοποιήθηκαν στο μάθημα των Εικαστικών.

4ο ΔΣ
Καματερού

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΧΑΡΤΑΕΤΟΥΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος των Εικαστικών των ΕΔΑΜ, (Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης Μαθητών), τα παιδιά σκέφτονται, επιθυμούν και τελικά κατασκευάζουν τον δικό τους χαρταετό !!!

Οι εργασίες είναι των μαθητών του 4ου ΔΣ Καματερού

«Ημερίδα ενημέρωσης για την ασφάλεια στο Διαδίκτυο»

Στο πλαίσιο της οργάνωσης παιδαγωγικών συναντήσεων και προώθησης του ρόλου του σύγχρονου σχολείου προς την κοινωνία, πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 24 Απριλίου 2013 το πρωί για τους μαθητές της ΣΤ' τάξης του σχολείου και το απόγευμα στις 6:00 μ.μ. για την εκπαιδευτική κοινότητα, ημερίδα με θέμα:

«Παιδί και Ασφάλεια στο Διαδίκτυο»

Όπου σε συνεργασία με τους υπεύθυνους του Προγράμματος «Αριάδνη» της μονάδας Εφηβικής Υγείας του Πανεπιστη-

μίου Αθηνών, υπήρξε μια ενημέρωση στα παιδιά της ΣΤ' τάξης και στους γονείς των μαθητών του Σχολείου μας για την «εισβολή» του Διαδικτύου στην καθημερινότητα των παιδιών και τις επιπτώσεις που έχει αυτό στην ψυχοσωματική του ανάπτυξη και την διαμόρφωση στάσεων και αξιών.

4ο ΔΣ Καματερού

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΟΜΙΞ

Τα παιδιά με την φαντασία τους και τον αυθορμητισμό τους, δημιουργούν μέσα από τον Η/Υ κόμικς, φτιάχνοντας μικρές ιστοριούλες και παιδικές περιπέτειες.

«Το Παραμύθι της Παναγιώτας»

Παραμύθι το οποίο δημιουργήθηκε από μαθητές Ρομά στο 5ο Δ.Σ. Άνω Λιοσίων στο Τ.Υ. (Τμήμα Υποστήριξης)

ο ΡΟΜΑλέων

Δραστηριότητες του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στο 6ο Νηπ. Ασπροπύργου

1.

Φυτέψαμε σποράκια και λουλούδια στο πλαίσιο δραστηριοτήτων του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» με τα φυτά της άνοιξης

2.

Κάνουμε γυμναστική με την κα Αφροδίτη, συνεργάτιδα του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά»

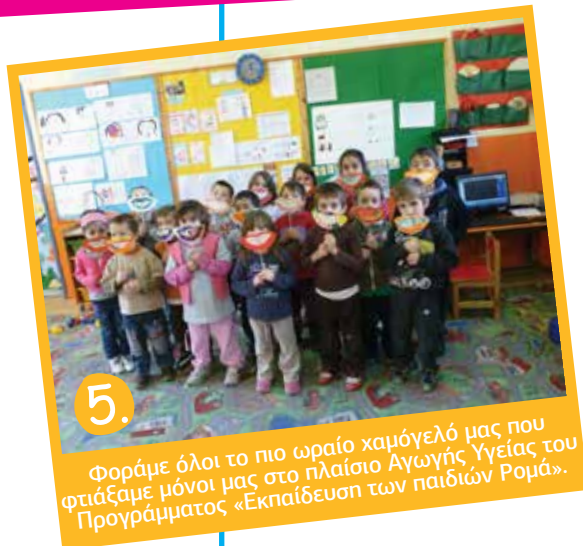
3.

«Ψαρεύουμε γράμματα» και μαθαίνουμε να φτιάχνουμε λέξεις

4.

Παίζουμε κουκλοθέατρο με δόντια και στόμα, στο πλαίσιο Αγωγής Υγείας του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά».

5.

Φοράμε όλοι το πιο ωραίο χαμόγελό μας που φτιάξαμε μόνοι μας στο πλαίσιο Αγωγής Υγείας του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά».

6.

Χορεύουμε με τον σκελετούλη που φτιάξαμε μόνοι μας στο πλαίσιο Αγωγής Υγείας του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά».

7.

Γνωριμία με τα μουσικά όργανα στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά».

Ανακύκλωση 9ο ΔΣ Θήβας

Φωτογραφίες από εργασίες μαθητών του 9ου ΔΣ Θήβας με θέμα την ανακύκλωση, μετά από παρουσίαση από υπεύθυνους του δήμου Θήβας στους μαθητές για το πρόγραμμα ανακύκλωσης του Δήμου.

ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΜΑΣ ΛΕΞΙΚΟ

Το 9ο Δημοτικό Σχολείο Θήβας αποτελείται σχεδόν αποκλειστικά από Ρομά μαθητές. Στα πλαίσια της διαπολιτισμικότητας και για να κατανοήσουμε καλύτερα την ψυχοσύνθεση και τον τρόπο ζωής των μαθητών μας αποφασίσαμε να σχεδιάσουμε και να εφαρμόσουμε ένα πρόγραμμα που θα καταγράφει την κουλτούρα και τον πολιτισμό των Ρομά. Στο πρόγραμμα συμμετείχαν η Β', Ε' και ΣΤ' τάξη του σχολείου μας. Μιλήσαμε για τον τρόπο ζωής τους, τα ήθη και τα έθιμά τους, τις ασχολίες τους, τα ενδιαφέροντά τους, τη μουσική τους, τον τόπο κατοικίας τους και την ιστορία τους και προσπαθήσαμε οι δραστηριότητες να έχουν βιωματικό και διαθεματικό χαρακτήρα. Με αυτόν τον τρόπο και οι ίδιοι γνώρισαν κομμάτια του πολιτισμού τους που δε γνώριζαν και εμείς ιχνογραφήσαμε τον τρόπο σκέψης τους και τις συνήθειές τους.

Αναμφίβολα, όμως, σε έναν πολιτισμό βασικό κομμάτι αποτελεί η γλώσσα. Η Ρομανί γλώσσα δεν είναι γραπτή και παραδίδεται προφορικά από γενιά σε

γενιά. Η καταγραφή της μπορεί να βοηθήσει στη διατήρηση και αποκρυπτογράφηση της. Το «μικρό λεξικό» αποτελεί την υλοποίηση της ιδέας - με την ένθερμη συμμετοχή των παιδιών - για τη δημιουργία ενός λεξικού της Ρομανί γλώσσας που να απευθύνεται κυρίως σε παιδιά. Στόχος μας, λοιπόν, ήταν να είναι μικρό σε έκταση και χρηστικό. Το λεξικό περιέχει τις λέξεις που χρησιμοποιούνται στις περισσότερες εκφράσεις που χρησιμοποιούν καθημερινά οι Ρομά και δεν είναι ίδιες με τις ελληνικές. Προφανώς, δεν αποτελεί προϊόν επιστημονικής έρευνας, αλλά διαβάζοντάς το μπορούμε να κατανοήσουμε ορισμένα στοιχεία της Ρομανί γλώσσας.

Η συλλογή των λέξεων αποτέλεσε μια χρονοβόρα διαδικασία στην οποία βοήθησαν αγόγγυστα οι μαθητές του σχολείου μας. Ότι κάποιος θέλει να γνωρίσει την κουλτούρα τους και όχι το αντίθετο τους ενθουσίασε. Τους φάνηκε φανταστικό ότι οι δάσκαλοί τους που δεν είναι Ρομά, μπορούν να ανταλλάξουν κουβέντες μαζί τους στη γλώσσα τους. Μας διόρθωναν στην προφορά κατά την καταγραφή των λέξεων και ήταν πολύ λεπτομερείς. Συζητούσαν έντονα μεταξύ τους σχετικά με τη σωστή ερμηνεία κάθε φορά και μάθαιναν και τα ίδια από τους συμμαθητές τους καινούριες λέξεις που δε γνώριζαν. Στο τέλος, αγάπησαν περισσότερο και τις δύο γλώσσες και εμπλούτισαν και στις δύο το λεξιλόγιό τους, πράγμα που άλλωστε ήταν ένα από τα ζητούμενα του προγράμματος.

Και εμείς οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί ήρθαμε πιο κοντά στα παιδιά και κατανοήσαμε τον

τρόπο σκέψης τους, προσαρμόζοντας ανάλογα τον τρόπο διδασκαλίας μας για να γίνει πιο αποτελεσματικός. Μαθαίνοντας λεπτομέρειες και στοιχεία του πολιτισμού τους, μπορέσαμε να αντιληφθούμε σε μεγαλύτερο βαθμό τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά τους και να τα εντάξουμε στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Συμπερασματικά, λοιπόν, θα λέγαμε ότι είναι ανάγκη στις μέρες μας το σχολείο να στοχεύει στη διαπολιτισμικότητα και όχι στην αφομοίωση των μαθητών. Τα οφέλη είναι πολλαπλά και για τους εκπαιδευτικούς και για τους μαθητές. Εμείς το βιώσαμε κατά την εφαρμογή του προγράμματος και θεωρούμε ότι έτσι ενισχύεται ο δεσμός μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών, ιδιαίτερα μαθητών με διαφορετικές πολιτισμικές καταβολές.

Το λεξικό έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Προγράμματος, στον σύνδεσμο:
<http://www.keda.gr/roma/index.php/education>

Οι εκπαιδευτικοί Β', Ε' & ΣΤ' τάξης
του 9ου Δ.Σ. Θήβας,
Μπατσάρá Πηνελόπη, Πίκλας Ιωάννης

Φωτογραφίες από εκδηλώσεις και εργασίες μαθητών του 9ου ΔΣ Θήβας που έγιναν εντός και εκτός του σχολείου

Δημιουργία λαχανόκηπου στον χώρο του σχολείου από μαθητές του 9ου ΔΣ Θήβας με τη βοήθεια του δασκάλου τους.

Γλωσσοδέτες

Στα παιδιά δόθηκαν ερεθίσματα να ασχοληθούν με γλωσσοδέτες. Αντέγραψαν, διάβασαν και έμαθαν απέξω τα εξής:

Καλημέρα καμπλάρη
Καμπλάρη καλημέρα

Μια πάπια μα ποια πάπια;
Μια πάπια μα ποια πάπια;
Μια πάπια με παπιά.

Επίσης οι μαθητές εμπνεύστηκαν από το σχολικό περιβάλλον και με τη βοήθεια της δασκάλας έγραψαν το παρακάτω τετράστιχο:

«Μου αρέσει το σχολείο
και πηγαίνω με χαρά
γράμματα πολλά να μάθω
για να βρω καλή δουλειά»

Εκπαιδευτικοί:
Μπλατσιώτη Αφένδρα - Χόνδρου Χρυσούλα
24ο ΔΣ Χαλκίδας

Ένταξη των μαθητών της ΣΤ' δημοτικού στο γυμνάσιο

Δράσεις μέσω του Προγράμματος του Πανεπιστημίου Αθηνών για την ένταξη των μαθητών της ΣΤ' δημοτικού στο γυμνάσιο.

Εδώ γίνεται συζήτηση και μαζεύουμε υπογραφές από τους γονείς με σκοπό την οργάνωση καλοκαιρινών μαθημάτων προετοιμασίας μαθητών για το γυμνάσιο. Τη συζήτηση συντόνισαν η κοινωνική λειτουργός κ. Έρη Μερκούρη και η συντονίστρια ψυχολόγος κ. Φυλιώ Χρήστου. Τα μαθήματα ανέλαβε η εκπαιδευτικός του 23ου δημοτικού σχολείου Αχαρνών κ. Ίριδα Δασκαλοπούλου. Στην οργάνωση της συγκέντρωσης βοήθησαν οι διαμεσολαβητές κ. Στράτος Αγγελόπουλος και κ. Γιώργος Μιχαλόπουλος. Ακολούθησε επίσκεψη των μαθητών στο γυμνάσιο της περιοχής και επικοινωνία με καθηγητές του 1ου γυμνασίου Αχαρνών. Σήμερα από τους 12 μαθητές της τάξης παρακολουθούν κανονικά περίπου οι μισοί, αριθμός "επιτυχία" σε σύγκριση με προηγούμενες.

Δασκαλοπούλου Ίριδα 23ο ΔΣ Αχαρνών

Επίσκεψη των δασκάλων και των μαθητών του 9ου ΔΣ Θήβας στο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Θήβας

Επίσκεψη του 9ου ΔΣ Θήβας στο πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής του δήμου Θήβας.

Εργασία μαθητών του 9ου ΔΣ Θήβας στο πλαίσιο Αγωγής Υγείας όπου και ζωγράφισαν φρούτα.

ζωγραφίζω τον εαυτό μου

Στα πλαίσια του ΚΣΑ που γίνεται στο 23ο δημοτικό σχολείο Αχαρνών με την ψυχολόγο κ. Σανδήλου Αγγελική.

Εδώ έχει ζητηθεί από κάθε μαθητή να ζωγραφίσει τον εαυτό του και στη συνέχεια να αναφέρει θετικά και αρνητικά στοιχεία του εαυτού του. Είναι εντυπωσιακό πως όταν ζητηθεί από τα παιδιά παραδέχονται τα λάθη τους και αναφέρουν πολλά θετικά στοιχεία. Αξίζει να παρατηρήσουμε την εργασία του Σπύρου που ζωγράφησε μαύρο το πρόσωπό του γιατί είναι πιο μελαχρινός και στη μέση του σώματός του ζωγράφησε την καρδιά του.

Δασκαλοπούλου Ίριδα
23ο ΔΣ Αχαρνών

Έργα μαθητών ΔΣ Καλοχωρίου- Παντειχίου

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΜΕ ΡΟΜΑ ΜΑΘΗΤΕΣ

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά», την Τετάρτη 24 Απριλίου πραγματοποιήθηκε από τους συνεργάτες του προγράμματος ένα **θεατρικό παιχνίδι** με μαθητές Ρομά στο **4ο Δημοτικό Σχολείο Ν. Αλικαρνασσού**.

Οι μικροί μαθητές που διαμένουν στον καταυλισμό της Ν. Αλικαρνασσού και που φοιτούν στο εν λόγω σχολείο ανταποκρίθηκαν με μεγάλη χαρά στο κάλεσμα «δύο παράξενων εξερευνητών» που θέλησαν να μοιραστούν μαζί τους την εμπειρία ενός ταξιδιού μέσα από το θεατρικό παιχνίδι. Το παιχνίδι πραγματοποιήθηκε στην πολύ όμορφη αίθουσα εκδηλώσεων του σχολείου, η οποία διαμορφώθηκε ειδικά για το σκοπό αυτό με τη συνδρομή του διευθυντή κ. Περυσινάκη και των εκπαιδευτικών.

Οι μαθητές που συμμετείχαν ήταν εικοσιπέντε, αγόρια και κορίτσια από επτά έως δώδεκα ετών. Το θέμα δεν είχε συγκεκριμένο διδακτικό αντικείμενο, αλλά καθώς οι Ρομά είναι Ομάδα ταξιδευτών οι εμπυχωτές θέλησαν να ανακαλέσουν μνήμες και εμπειρίες των παιδιών από ταξίδια.

Παράλληλα, επειδή το Θεατρικό παιχνίδι διαφέρει από την καθημερινή παραστασιολογία των σχολείων, είναι ένα καθαρά δημιουργικό συμβάν που προσφέρει στα παιδιά άμεση ικανοποίηση. Τα παιδιά ύστερα από τη φάση της σωματικής έκφρασης και τα παιχνίδια των ρόλων, ταξίδεψαν σε ένα φανταστικό νησί που έπρεπε να εξερευνηθούν, αλλά και να επικοινωνήσουν με πλάσματα που πρώτη φορά συναντούσαν. Στο τέλος μεταμορφώθηκαν σε πειρατές και νεράιδες αποχαιρετώντας το μαγικό νησί με έναν ξέφρενο χορό υπό τις μελωδίες του Goran Bregović.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα παιδιά μέσα από το θεατρικό παιχνίδι εξέφρασαν πολλά **συναίσθημα** και **εμπειρίες** που δεν μπορούν εύκολα να εκφράσουν με τον λόγο, κινητοποίησαν όλες τις αισθήσεις και τη φαντασία τους. Στο τέλος του παιχνιδιού, τα παιδιά και οι εμπυχωτές σχημάτισαν έναν κύκλο και όλοι έδωσαν την υπόσχεση για μια ακόμη συνάντηση και ένα ακόμη θεατρικό παιχνίδι.

4ο ΔΣ Ν. Αλικαρνασσού

Οι μαθητές μας την ώρα που παρασκευάζουν τα γλυκά στα εργαστήρια του τμήματος Ζαχαροπλαστικής Τέχνης με τη βοήθεια των σπουδαστών της Σχολής και του καθηγητή Ζαχαροπλαστικής Τέχνης κ. Βαρνάβα.

Οι μαθητές μας την ώρα που σερβίρουν τις δημιουργίες τους στη γιορτή που διοργάνωσε το Πρόγραμμα με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα των Ρομά.

Εκπαιδευτική δραστηριότητα επαγγελματικού προσανατολισμού μαθητών Ρομά στη Ρόδο

Στις 8 Απριλίου του 2013, 8 μαθητές του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» στη Ρόδο, που φοιτούν στις δύο τελευταίες τάξεις του δημοτικού σχολείου και στην Α΄ Γυμνασίου, επισκέφθηκαν τις εγκαταστάσεις της Επαγγελματικής Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων του Υπουργείου Τουρισμού στη Ρόδο. Οι μαθητές ξεναγήθηκαν στις εγκαταστάσεις της Σχολής που βρίσκονται σε ένα ιστορικό ξενοδοχείο στο κέντρο της Ρόδου και πήραν μέρος σε 4ωρο εργαστηριακό μάθημα στο εργαστήριο Ζαχαροπλαστικής Τέχνης της Σχολής.

Στόχος της εκπαιδευτικής αυτής δραστηριότητας ήταν να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με τις συνθήκες φοίτησης, και μετέπειτα εργασίας, ενός επαγγέλματος που είναι δημοφιλές σε τουριστικές περιοχές όπως η Ρόδος, να γνωρίσουν τις προϋποθέσεις φοίτησης στις ΕΠΑ.Σ. Τουριστικών Επαγγελμάτων αλλά και να εισαχθούν στα βασικά μυστικά της Ζαχαροπλαστικής Τέχνης. Μέσα από το 4ωρο εργαστηριακό μάθημα οι μαθητές, μαζί με τους σπουδαστές της Σχολής, παρασκεύασαν μεγάλη ποικιλία και ποσότητα σιροπιών γλυκών τα οποία πρόσφεραν στην καλλιτεχνική εκδήλωση που οργάνωσε το Πρόγραμμα με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα των Ρομά.

Στη Ρόδο λειτουργούν και οι τρεις ειδικότητες των ΕΠΑ.Σ. Τουριστικών Επαγγελμάτων (Ξενοδοχειακές και Επισιτιστικές Υπηρεσίες, Ζαχαροπλαστική Τέχνη, Μαγειρική Τέχνη). Οι προϋποθέσεις φοίτησης, η διαδικασία εισαγωγής, καθώς και ο αριθμός των εισακτέων ορίζονται από προκήρυξη που δημοσιεύεται στις αρχές Ιουλίου κάθε έτους. Οι υποψήφιοι πρέπει να είναι απόφοιτοι τουλάχιστον Α΄ Λυκείου. Η φοίτηση είναι υποχρεωτική και διαρκεί δύο χρόνια. Κάθε εκπαιδευτική περίοδος περιλαμβάνει δύο κύκλους σπουδών: α) Τον θεωρητικό, που αρχίζει το μήνα Οκτώβριο κάθε σχολικού έτους και λήγει το μήνα Μάιο του επόμενου έτους και β) τον πρακτικό, που αποτελεί συνέχεια του θεωρητικού και αναπόσπαστη συνέχεια της εκπαίδευσης, αρχίζει το μήνα Ιούνιο και λήγει στις 15 Σεπτεμβρίου. Οι μαθητές τοποθετούνται για πρακτική άσκηση με μέριμνα του Ο.Τ.Ε.Κ. σε επιλεγμένες ξενοδοχειακές μονάδες.

Ευχαριστούμε το διευθυντή της ΕΠΑ.Σ. κ. Κουντούρη Παναγιώτη, τον καθηγητή Ζαχαροπλαστικής Τέχνης της Σχολής κ. Βαρνάβα και τους πρωτοετείς σπουδαστές του τμήματος Ζαχαροπλαστικής Τέχνης για τη φιλοξενία.

Παρακολουθήστε βίντεο από στιγμιότυπα της επίσκεψης εδώ:

<http://www.youtube.com/watch?v=6X9RXFMgN6U>

Στη δράση συμμετείχαν μαθητές από το 3ο, το 15ο και 17ο Δ.Σ. Ρόδου και από το 5ο Γυμνάσιο Ρόδου.

Οι εκπαιδευτικοί του Προγράμματος που συντόνισαν τη δράση:

Νεφέλη Βρατσάλη, Ξένια Λάμπρου

«Μια
ζαχαρένια
μέρα»

Ο Τόπος μας Ένας χαρταετός κάνει βόλτα στην Άμφισσα...

Τι ωραία που είναι η Άμφισσα από ψηλά! Δεν χορταίνω να τριγυρνά ανάμεσα στα πανέμορφα νεοκλασικά σπίτια της! Μαγεύουν κάθε επισκέπτη! Η ιδιαίτερη αρχιτεκτονική τους και οι αρχοντικές τους πινελιές δημιουργούν μια αίσθηση μαγείας και σε μεταφέρουν σε μια άλλη εποχή. Αχ! κουράστηκα...

Ας κάτσω να ξεκουραστώ στο Δημαρχείο... Αυτό το ξεχωριστό κτίριο δωρεά του Ιωάννη Γιδόγιαννου. Στις μέρες του ηλεκτροφωτίστηκε η πόλη μας και αναπτύχθηκε η βιοτεχνία και η βιομηχανία. Τι ωραία που είναι η Άμφισσα! Κάθε γωνιά της κρύβει κάτι ξεχωριστό!

Άννα Τ., Παναγιώτα Κ., Λένα Σ., Ελεάννα Σ., Στ' τάξη

Αναδημοσίευση άρθρου από την σχολική εφημερίδα

«Τα ανήσυχα μολύβια», τεύχος 2,
2ου 8/θέσιου ΔΣ Άμφισσας

2ο 8/θέσιο ΔΣ Άμφισσας

Θέλουμε ανοιχτή τη δική μας βιβλιοθήκη!

Εμείς, τα παιδιά της Άμφισσας, θέλουμε την παιδική βιβλιοθήκη με ανοιχτές της πόρτες της. Θέλουμε το δικό μας χώρο για να διαβάζουμε βιβλία. Δε μπορούμε άλλο πια να πηγαίνουμε στις βιβλιοθήκες των μεγάλων! Εκεί, τα βιβλία είναι χοντρά και χωρίς εικόνες, ενώ τα δικά μας παιδικά είναι ελάχιστα. Ο χώρος μοιάζει άχαρος και δεν μπορεί να αγκαλιάσει τα μικρά παιδιά. Νιώθουμε σαν ξένοι... Τι καλά να άνοιγε ξανά η δική μας βιβλιοθήκη, όπου όλα έμοιαζαν ονειρεμένα! Τα χαμηλά τραπεζάκια, τα χαρούμενα παιδιά, τα ωραία παιχνίδια, τα πολύχρωμα βιβλία δημιουργούσαν ένα ζεστό κλίμα για εμάς τα παιδιά. Τώρα, όλα είναι παρελθόν και εμείς ψάχνουμε ακόμα μια ζεστή φωλιά. Μακάρι να άνοιγε ξανά η δική μας βιβλιοθήκη!

Γιάννης Β., Μαργαρίτα Κ., Μαρίνα Α., Μαρίζα Ξ., Μαριλία Τ., Ε' τάξη

Αναδημοσίευση άρθρου από την σχολική εφημερίδα «Τα ανήσυχα μολύβια», τεύχος 2, 2ου 8/θέσιου ΔΣ Άμφισσας

2ο 8/θέσιο ΔΣ Άμφισσας

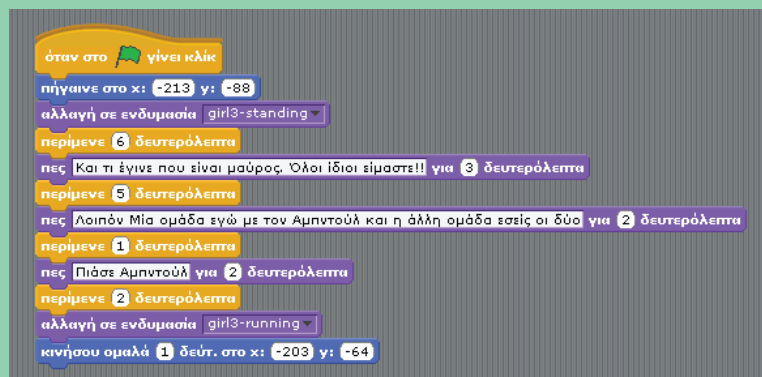
10ο Δημοτικό Σχολείο Χαλκίδας ΕΔΑΜ - Τμήμα Πληροφορικής

Εμπυχωτής:

Γεώργιος Τσάλλας - Καθηγητής Πληροφορικής

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά του Ρατσισμού (21 Μαρτίου), μαθητές της Ε' και ΣΤ' Τάξης του 10ου Δημοτικού Σχολείου Χαλκίδας, δημιούργησαν μικρές ιστορίες, χρησιμοποιώντας το Εκπαιδευτικό Λογισμικό Προγραμματισμού Scratch.

Τα έργα (project) στο Scratch οικοδομούνται από αντικείμενα που λέγονται μορφές. Μπορείτε να δώσετε οδηγίες σε μια μορφή ώστε να κινηθεί, να παίξει μουσική ή να αλληλεπιδράσει με άλλες μορφές. Για να πείτε στη μορφή τι να κάνει, συνενώνετε εικονικές εντολές (που μοιάζουν με τουβλάκια) μεταξύ τους σε στήλες που ονομάζονται σενάρια ενεργειών (κώδικες, script). Όταν κάνετε κλικ σε ένα σενάριο, το Scratch «τρέχει» τις εντολές από την κορυφή του σεναρίου έως τον πάτο.

Με το Scratch οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να γίνουν προγραμματιστές φτιάχνοντας με τα δικά τους διαδραστικά σενάρια (παιχνίδια, ιστορίες) σε ένα περιβάλλον φιλικό και διασκεδαστικό.

Στον σύνδεσμο που ακολουθεί, μπορείτε να δείτεόλο το σενάριο

<http://scratch.mit.edu/projects/10298232/>

Ευχαριστούμε θερμά τους Ομίλους Εταιρειών:

1. **Unilever** για την ευγενική προσφορά σε οδοντόκρεμες και οδοντόβουρτσες με την επωνυμία AIM, τα οποία αξιοποιήθηκαν στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής δραστηριότητας "Τα Δόντια μου" σε 11 σχολικές μονάδες Α/θμιας Εκπ/σης και 4 καταυλισμούς και οικισμούς Ρομά καθώς και για την προσφορά πλακών σαπουνιού με την επωνυμία DOVE, για την υλοποίηση της εκπαιδευτικής δραστηριότητας με τίτλο «Πλένω τα χέρια μου!» σε 71 σχολικές μονάδες Α/θμιας Εκπ/σης και 4 καταυλισμούς και οικισμούς Ρομά στο πλαίσιο Καινοτόμων Δράσεων του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιείται από το Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Αθηνών στο πλαίσιο του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».

2. **Γρ. Σαράντης** για την ευγενική προσφορά σε υγρό κρεμοσάπουνο με την επωνυμία SANITAS, για την υλοποίηση της εκπαιδευτικής δραστηριότητας με τίτλο «Πλένω τα χέρια μου!» σε 16 σχολικές μονάδες Α/θμιας Εκπ/σης στο πλαίσιο Καινοτόμων Δράσεων του Προγράμματος «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» που υλοποιείται από το Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Αθηνών στο πλαίσιο του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».